

4. *Hooker, R. Of the Laws of Ecclesiastical Polity / R. Hooker – C.: Cambridge University Press, 2004. – 284 с.*
5. *Milbank J. The Anglican Polity and the Politics of the Common Good / J. Milbank, A. Pabst. // The Christian Journal of Social Ethics, : – С. 7–15.*
6. *Milbank J. The Politics of Virtue: Post-Liberalism and the Human Future / J. Milbank, A. Pabst. – L.-N.: Rowman & Littlefield International, 2016. – 385 с.*
7. *Pabst A. A post-liberal world? [Електронний ресурс] / Adrian Pabst // Doc-research – Режим доступу до ресурсу: doc-research.org.*
8. *Pickstock, C. After Writing: On the Liturgical Consummation of Philosophy / C. Pickstock. – Oxford: Blackwell, 1998. – 312 с.*
9. *Prochaska, F. Christianity and Social Service in Modern Britain: The Disinherited Spirit / F. Prochaska.– O.: Oxford University Press, 2008. – 228 с.*
10. *Williams R. Liberalism and capitalism have hollowed out society – so where do we turn now? [Електронний ресурс] / Rowan Williams // New Statesman, – Режим доступу до ресурсу: <https://www.newstatesman.com/culture/books/2016/10/liberalism-and-capitalism-have-hollowed-out-society-so-where-do-we-turn-now>.*

УДК 361.6

Рязанцева Т.О.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ТЕОРЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СКЛАДІ ЄВРО-АЗІЙСЬКОЇ АКРЕДИТАЦІЙНОЇ АСОЦІАЦІЇ

У статті представлена основа богослов'я і богослов'я освіти ЄААА, на якій побудоване навчання і виховання у закладах вищої освіти, що входять до її складу. Євро-Азіатська акредитаційна Асоціація формує та запроваджує богослов'я та богослов'я освіти, які є провідними у роботі шкіл, що входять до її складу. Навчальні та виховні програми, а також організація та проведення навчально-виховних процесів у даних школах мають відображати характеристики даного богослов'я та богослов'я освіти. Шляхи, якими формується та запроваджується у школах ЄААА богослов'я та богослов'я освіти ЄААА визначаються структурою самої Асоціації.

Ключові слова: *Євро-Азіатська акредитаційна асоціація, богослов'я, богослов'я освіти, заклади вищої освіти, історія виникнення ЄААА, місія Бога, місія ЄААА.*

Рязанцева Т.А. Богословское основание образовательной деятельности высших учебных заведений в составе Евро-Азиатской Аккредитационной ассоциации. В статье представлена основа богословия и богословия образования ЕААА, на которой построено обучение и воспитание в высших учебных заведениях, входящих в ее состав. Евро-Азиатская аккредитационная Ассоциация формирует и внедряет богословия и богословия образования, являются ведущими в работе школ, входящих в ее состав. Учебные и воспитательные программы, а также организация и проведение учебно-воспитательных процессов в данных школах должны отражать характеристики данного богословия и богословия образования. Соединение формируется и вводится в

школах ЕААА богословия и богословия образования ЕААА определяются структурой самой Ассоциации.

Ключевые слова: Евро-Азиатская Аккредитационная ассоциация, богословие, богословие образования, высшие учебные заведения, история возникновения ЕААА, миссия Бога, миссия ЕААА.

Ryazantseva T. Theological foundation of educational activities of higher educational institutions as part of the Euro-Asian Accreditation Association. The article presents the basis of the EAAA theology and theology of education, on which education and upbringing in the higher educational institutions that are part of it are built. The Euro-Asian Accreditation Association forms and implements the theology and theology of education, and is leading in the work of its member schools. Educational and educational programs, as well as the organization and conduct of educational processes in these schools should reflect the characteristics of the given theology and theology of education. The connection is formed and introduced in the EAAA schools of theology and theology of education. The EAAA is determined by the structure of the Association itself.

Key words: Euro-Asian Accreditation Association, theology, theology of education, higher education institutions, the history of the EAAA, the mission of God, the mission of the EAAA.

Актуальність теми дослідження. Освітня діяльність будь-якого богословського навчального закладу чи організації має спиратися на певні богословські підвалини. Саме вони і є тією відправною точкою, яка визначає загальний напрямок та траєкторії руху, сфери діяльності, кінцеву мету та методи її досягнення. Вони являються «маячками», які не дають зійти з визначеного шляху, та платформою, на якій будується уся діяльність. Школи, що входять до складу ЄААА, звичайно, мають функціонувати за загально прийнятими богословськими догмами та сприяти розвитку і поширенню відповідного богослов'я у церквах.

Мета і завдання статті. Метою статті є виявлення основ богослов'я та богослов'я освіти Євро-Азіатської Акредитаційної Асоціації, які стали платформою для освітньої діяльності усіх закладів вищої освіти, що входять до її складу.

Стан розробки проблеми. Аналіз вітчизняних і зарубіжних літературних джерел та дисертаційних досліджень дає підстави стверджувати, що, не зважаючи на цілий ряд праць з питань богословської освіти (Д. Шмонін, Д. Келсі, Р. Бенкс, Б. Едгар, М. Лена, К. Кенгель, У. Бенсон, Г. Хендрікс, Д. Гроппо, Е. Планшар, П. Пеннер, В. Хромець, Я. Пелікан, М. Черенков, К. Тетерятников, А. Пузинін, Т. Дятлик тощо) та богослов'я освіти (Г. Аумада, Д. Гроппо, П. Тілліх, Д. Келсі, Б. Едгар, Р. Бенкс, М. Хігтон, Д. Шмонін, Г. Вдовина тощо), дослідження богослов'я, богослов'я освіти ЄААА та богословської освіти, яку надають школи, що входять до її складу, ще не стали предметами глибокого наукового аналізу та потребують детальнішого вивчення.

Виклад основного змісту дослідження. Для того, щоб з'ясувати богословські основи освітньої діяльності сучасних закладів вищої освіти, що входять до складу ЄААА, варто визначити причини виникнення ЄААА, її місію, основні характеристики її богослов'я та богослов'я освіти. Кінець 80-х та початок 90-х років ХХ століття, коли ставлення держави до релігії і богословської освіти набуло ліберального характеру й

спричинило активність євангельських церков і релігійних організацій, а разом з цим сприяло виникненню цілої плеяди різноманітних богословських навчальних закладів, можна характеризувати, як період загальної тяги до богословської освіти у протестантському середовищі. Коріннями вона уходить до принципів Реформації (а саме, принципу бібліоцентризму (Solo Scriptura) і принципу загального священства) і призводить до усвідомлення потреби у системних біблійних і богословських знаннях, які спроможна дати саме систематична богословська освіта [5, с. 69]. Тобто, сприятлива для становлення євангельської богословської освіти політична ситуація, що виникла в Україні, відіграла роль лакмусового паперу, через який у протестантському середовищі проявилася загальна жага до отримання компетенцій, що надає (формує) богословська освіта. Потреба задовільнити цю жагу та зазначені вище принципи Реформації (які наголошували на тому, що кожна віруюча людина є священником і має знати Біблію, яка є першоджерелом і підставою віри), стали імпульсами (поштовхами), що спричинили рух євангельських віруючих у напрямку отримання богословської освіти. Це було позитивним історичним явищем, яке призвело до формування й розвитку української євангельської богословської освіти. Проте, не зважаючи на сплеск інтересу до богословської освіти того часу, все ж таки з боку багатьох церков відчувалася певна стриманість, причина якої крилася у сформованому роками релігійної неволи світогляді, в якому «інтуїтивне пізнання істини переважало над аналітичним» [5, с. 70]. І хоча ця стриманість була однією з перешкод, проте не стала настільки вагомою, щоб зупинити масове виникнення богословських шкіл різноманітного формату. Масові євангелізації, які через нестаток богословської освіти у їхніх організаторів та учасників, нерідко призводили до того, що відштовхували від церкви високоосвічених та мислячих людей [5, с. 70], також стали показниками необхідності формування та поширення національної богословської освіти належного рівня. Релігійна свобода в Україні не тільки давала церквам можливості, але й ставила перед ними виклики. Все це актуалізувало важливість і необхідність якісної систематичної богословської освіти [5, с.70]. Однак, велика кількість богословських шкіл різного рівня, які стали відповіддю на освітню потребу того часу, не були належного рівня й не давали якісної богословської освіти, не стали достатньо контекстуалізованими і були не спроможними розвивати й запроваджувати національне богослов'я. Стала відчутною нагальна потреба у загальній координації роботи усіх навчальних закладів, створення єдиної стратегії їх функціонування, взаємодії та розвитку, а також прийняття єдиних освітніх стандартів належного рівня. Нестача богословських підручників рідною мовою, кваліфікованих національних кадрів професорсько-викладацького складу, спроможних адаптувати богословські та освітні здобутки західних науковців до українського церковного та суспільного контекстів, доповнили низку причин, що свідчили про необхідність виникнення богословської освітньої організації, яка б стала адекватною відповіддю на ці насущні проблеми. Потреба у створенні освітньої організації, яка б об'єднала євангельські школи, запропонувала їм єдині високі освітні стандарти, була зумовлена прагненням «підвищити академічний, прикладний та духовний рівень євангельських християн – баптистів й привести його у відповідність до міжнародних акредитаційних стандартів» [9] та координувати роботу богословських шкіл між собою і допомагати їм у співпраці з церквами. Тому на конференції «Богословська освіта у братстві ЄХБ», яка

відбулася у жовтні 1993 року в Москві, було прийнято рішення по створенню єдиної системи акредитації богословських навчальних закладів. А у жовтні 1997 року на конференції «Богословська освіта – 3», яка також проходила у Москві, офіційно була заснована Євро-Азіатська Акредитаційна Асоціація (ЄААА), засновниками та першими членами якої стали 31 навчальний заклад (15 – із Росії, 13 – із України, 1 – із Молдови, 1 – із Казахстану та 1 – із Узбекистану). 6 організацій стали її асоційованими членами. Відразу ж було прийнято Статут ЄААА, проект «Стандартів та критеріїв акредитації», «Сповідання віри ЄААА» та надіслано листа до Міжнародної ради з євангельської освіти (ICETE) з проханням прийняти ЄААА до міжнародної спілки акредитаційних агентств [5, с. 71–72]. Ця подія стала історичною для розвитку богословської освіти в країнах СНД взагалі, та в Україні зокрема. Вона стала вагомим внеском у розвиток українського національного богослов'я та євангельської богословської освіти. На початку планувалося, що ЄААА буде саме баптистською акредитаційною асоціацією. Проте, зацікавленість до ЄААА богословських навчальних закладів інших євангельських союзів та подальша співпраця асоціації з міжнародними євангельськими акредитаційними агентствами сприяли створенню широкої міжевангельської площини для взаємодії [9].

Отже, причини, які зумовили виникнення ЄААА були досить вагомими й актуальними, а тому вимагали негайного вирішення цього питання. Неупорядкована, різноформатна, різнорівнева, низькопробна, не адаптована до українського богословського та соціального контексту тогочасна євангельська богословська освіта в Україні потребувала упорядкування та підвищення якості, яке вбачалося можливим лише через створення єдиної акредитаційної асоціації на власному полі.

Місія ЄААА. Місія представляє собою важливе завдання, доручення, високе призначення та відповідальну роль. Євро-Азіатська Акредитаційна Асоціація має власну місію, яка є виконанням великої *Missio Dei* (місії Бога) через богословську освіту. Крістофер Райт у своїй праці «Місія Бога» зазначив, що головною темою Біблії виступає місія [8, с. 11]. Він обґрунтовано доводить, що «місія належить не нам, а Богові...і...місія Бога є тією первинною реальністю, з якої виникає будь-яке наше служіння» [8, с. 47]. Не можливо не погодитися з твердженням, що «суть не в тому, що у Бога є якась місія для Його церкви у світі; скоріше, у Бога є церква для здійснення Його місії у світі. Не місія створена заради церкви, а церква створена заради місії – місії самого Бога» [Там само]. Варто усвідомити те, що «місія належить Богові...і...Бог запрошує нас прийняти участь у ній» [8, с. 53]. Як і Пол Кларк, ми переконані, що наше розуміння місії Бога впливає на розуміння нашої місії у контексті богословської освіти [4]. Працюючи заради здійснення *Missio Dei*, християнські освітяни мають чітко розуміти сутність Божої місії та свою роль у її виконанні. Саме вони мають формувати та розвивати богослов'я, яке б допомагало розуміти Бога, Його місію, наше місце у цій місії та стало б провідною зіркою у її виконанні. К. Райт наголошує, що «не повинно існувати богослов'я, яке не було б пов'язано з місією церкви, – воно або прямо виростає з місії церкви, або надихає і формує цю місію. І точно так само не повинно бути місії церкви, яка б здійснювалася без глибокої богословської вкоріненості у біблійний ґрунт. Як підкреслює Н.Т. Райт, немає богослов'я без місіонального ефекту, і немає місії без богословської підстави. Місія церкви та богослов'я взаємопов'язані та невідривні одне від одного і становлять підґрунтя для богословської освіти. Про це влучно підмітив у своїй доповіді Р. Соловій,

наголошуючи, що «церква існує завдяки місії Бога та заради неї, а богословська освіта існує заради церкви та богослов'я, як теоретичного осмислення її самосвідомості. І церква, і богослов'я мають місіональну природу: церква має місіонерське покликання, коріння богослов'я та практики знаходяться у Божій місії та місіональній ідентичності церкви. Богослов'я допомагає церкві усвідомити своє місіонерське покликання та участь у місії Бога. Богословська освіта також має місіональний характер. І якщо розглядати богословську освіту через призму *Missio Dei*, то варто зазначити, що вона існує задля того, щоб допомогти церкві глибше усвідомити своє місіонерське покликання та відкрити найактуальніші шляхи діяльної участі у місії спокутування та перетворення, яку виконує у світі Трійдиний Бог» [10]. Виходячи з того, що церква створена заради здійснення місії Бога, що богословські школи допомагають церкві у її виконанні, а ЄААА надає допомогу богословським школам, доходимо висновку, що через свою роботу ЄААА безпосередньо бере участь у виконанні місії Бога і місія Асоціації визначається розумінням *Missio Dei*. Розділяємо погляд П. Пеннера, що «богословська освіта – це і підготовка до місії, і місія» [7]. Підготовка та спорядження служителів до здійснення місії Бога також є місією. При цьому якість виконання першої напряму залежить від якості виконання другої. Як зазначено у Кейптаунському зобов'язанні: «Богословська освіта – це частина місіонерської діяльності, окрім благовісту. Місія Церкви на землі – служити справі Бога, а місія богословської освіти – зміцнювати і сприяти справі Церкви. Богословська освіта служить в першу чергу тому, щоб навчити тих, хто буде направляти церкву в якості пасторів-вчителів, готуючи їх до того, щоб передавати істину Слова Божого з вірністю, обґрунтованістю і ясністю; і в другу чергу воно служить тому, щоб підготувати весь Божий народ до виконання його місії, яка полягає в тому, щоб розуміти і адекватно передавати Божу істину людям у будь-якому культурному контексті» [3]. Отже, богословська освіта є одним із інструментів місіонерства. Вона не відокремлена від місіонерської діяльності, вона певною мірою і є місіонерською діяльністю. Вона має власну місію у Божій місії.

П. Пенер окреслює *місію богословської освіти* таким чином: навчати з різних дисциплін і предметів про місію Бога; підготувати до участі у місії Бога; показувати життям участь у місії Бога [7]. Місію богословської освіти мають виконувати богословські навчальні заклади. Саме вони готують служителів для церкви, яка має здійснювати місію Бога. Проте, як зазначалося вище, щоб якість освіти відповідала високим стандартам та випускала якісний «продукт» своєї праці, закладам освіти потрібна Асоціація, яка б об'єднувала їх та допомагала досягати й утримувати високий рівень якості богословської освіти. Стисло кажучи, *основна місія Євро-Азіатської Акредитаційної Асоціації полягає у наданні допомоги східно – європейським богословським школам в підготовці до виконання місії Бога*. Якщо розглянути ширше, то загальна *місія ЄААА*, як зазначено у її документах, полягає в наступному: допомогти навчальним закладам Євразії досягти міжнародних стандартів; підтвердити їх академічний та духовний рівень акредитацією, яка визнана у світі; об'єднати фахівців у галузі богословської освіти; забезпечити програмами, книгами, консультаціями та іншою професійною підтримкою; розвивати східно-європейське євангельське богослов'я; формувати академічну і дослідницьку культуру; надавати дослідникам методологічну та ресурсну підтримку [9]. Отже, місія Асоціації знаходиться у контексті місії Бога та

впливає з неї. А відповідно і уся діяльність ЄААА підпорядкована єдиній меті – виконанні *Missio Dei*. Це є свідченням важливості існування та функціонування Асоціації. Через те, що ЄААА є «законодавчим органом» та «гарантом стандартів» для богословських шкіл, які входять до її складу, то їхня місія і богословські підвалини навчально – виховних програм мають знаходитися у відповідності з місією Бога (*Missio Dei*) та богослов'ям ЄААА.

Основні характеристики богослов'я та богослов'я освіти ЄААА. Якщо розглядати широко, то **богослов'я** можна розуміти як *роздуми про сенс, зміст та дії християнського віровчення* [2, с. 7]. Погоджуємося з Ю. Чорноморцем, що «богослов'я – це єдність різноманіття». Саме певне богослов'я є тим підґрунтям, на якому будується споруда вчення та діяльності церкви, богословських організацій та закладів освіти. **Богослов'я освіти** – це теологічно обґрунтоване розуміння того, що таке освіта і якою ми прагнемо її бачити. На думку Д. Шмоніна, це теорія, яка допомагає побудові мосту між богослов'ям та практично орієнтованою педагогікою [11, с. 247]. Богослов'я дає «критичне християнське відображення» методів освіти і вбачає за головну мету допомогу людині в моральному та інтелектуальному перетворенні, покращенні [12, с. 217]. Предметом дослідження як богослов'я, так і богослов'я освіти є Слово Боже. **Богослов'я** орієнтоване на визначення світогляду і цінностей, а **богослов'я освіти** – на виокремлення богословських ідей стосовно освіти і виховання та шляхів їх втілення у навчально – виховні процеси. Виходячи з цього, можна стверджувати, що **богослов'я ЄААА** – це світоглядні та ціннісні погляди ЄААА, а **богослов'я освіти ЄААА** – це богословські ідеї, на які ЄААА орієнтує у освітньо-виховній діяльності всі школи, що входять до її складу, та пошук шляхів їх запровадження у навчально – виховні процеси. Спираючись на основоположні документи ЄААА («Статут ЄААА», «Місія ЄААА», «Сповідання віри ЄААА», «Цінності ЄААА») та виходячи з діяльності ЄААА, можна виділити **основні характеристики богослов'я освіти ЄААА**. Кожне богослов'я має педагогічні, тобто, навчально – виховні можливості, які реалізуються через навчально – виховні процеси та педагогічну діяльність. Протестантське богослов'я спонукає до отримання знань щодо особистості Трьєдиного Бога, Його Слова, спокутування, значення жерти Христа, Божої місії, моделей поклоніння та сфер служіння Йому. Також воно орієнтоване на виховання особистості, яка має особисті стосунки з Богом, прагне до уподібнення Христу, переживає власний релігійний досвід, навернення та відродження у Христі. Тобто навчання і виховання мають відповідати особливостям саме протестантського богослов'я. Отже, педагогічна діяльність та навчально – виховні процеси у школах ЄААА повинні забезпечувати умови для розкриття усіх педагогічних можливостей протестантського богослов'я та сприяти формуванню особистості з християнським протестантським світоглядом. Освіта, як пізнавальна діяльність щодо отримання або вдосконалення знань, умінь та навичок, має власну мету та стикається з різноманітними проблемами на шляху її досягнення. Площина діяльності та інтересів ЄААА – богословська освіта, тобто визначення сфери знань, умінь і навичок, які вона має надавати. Вивчення і аналіз результатів освітньої діяльності богословських шкіл. А також визначення проблем, які постають перед богословською освітою, та винайдення шляхів їх уникнення або засобів щодо їх усунення. І все це має відбуватися через призму протестантського богослов'я. Навчальні та виховні програми та заходи у школах ЄААА

мають базуватися на символі віри, який визнають протестантські конфесії, та формувати у студентів систему християнських цінностей. Кожна школа, що входить до складу ЄААА, має дотримуватися загально прийнятих акредитаційних норм та стандартів щодо навчальних та виховних програм, проте, не порушуючи їх та не виходячи за їх межі, може бути досить вільною у виборі предметів, професорсько – викладацького складу, розкладу, навчального плану, робочих програм, методів та засобів навчання і виховання, навчально – виховних заходів тощо. Кожна школа має право запроваджувати як акредитовані, так і не акредитовані програми різних освітніх рівнів. Виховна діяльність шкіл мусить бути орієнтованою на формування особистості, яка має право вільного вибору, здатна робити правильний власний вибір, нести відповідальність за наслідки свого вибору, уміти спілкуватися та співпрацювати з іншими, тобто буди соціально адаптованою відповідальною особистістю, яка здатна будувати здорові стосунки з Богом та людьми, та має право на власний вибір.

Бог є Богом єдності, тому, виховуючи студентів, працівники шкіл ЄААА мають через власний приклад особистих стосунків, через предмети та виховні заходи формувати у них розуміння єдності та уміння працювати в команді. Не всі студенти, які навчаються у богословських школах, ще до свого вступу мали чітке уявлення про своє покликання і свої дари та розуміли, де саме їхня ніша у різноманітті церковних служінь. Під час навчання вони мають або затвердитися у тому покликанні, яке вони уже усвідомили, або зрозуміти його. І не тільки зрозуміти, а й стати активними служителями, які виконують своє покликання. Цьому мають сприяти предмети, заходи, стосунки з педагогами та працівниками школи, стосунки з іншими студентами, проходження практики у помісних церквах. Під час навчання у богословській школі у студентів має формуватися усвідомлення себе частиною церкви та долучення до певного служіння. Цілісність особистості передбачає відповідність змісту внутрішнього стану людини та її переконань із зовнішньою діяльністю. Також це здатність зберігати свої принципи, життєві позиції та цінності у критичних ситуаціях. Цілісна особистість має стійкий світогляд та систему цінностей. Вона не схильна до внутрішніх протиріч. Чим стійкіші цінності особистості, міцніші її переконання, життєві принципи та ідеали, тим краще проявляється цілісність. Формування цілісної особистості відбувається через зовнішнє оточення, взаємодію з ним та його вплив. Тому атмосфера, яка оточує студентів богословських шкіл, має бути сприятливою для формування їхньої цілісності, для виховання християнських норм моралі та поведінки. Здорове духовне зростання не може відбуватися ізольовано від взаємодії особистості з іншими особистостями. Власні особисті стосунки з Богом кожного студента мають бути пріоритетними у виховному процесі. Проте спілкування і вплив студентів та співробітників один на одного є важливими для їхнього духовного зростання. Тому школа має формувати у студентів усвідомлення, що їхнє духовне зростання є не лише їхньою особистою справою, а є справою загальною. Навчально-виховні заходи повинні допомагати студентам стати відкритими для отримання допомоги чи надання допомоги іншим. Богословські школи мають сприяти дослідницькій діяльності студентів та викладачів та допомагати у практичному застосуванні отриманих результатів досліджень. ЄААА пропонує своїм школам високі міжнародні стандарти якості богословської освіти, отже і очікує дотримання цих стандартів. Тому навчально – виховні процеси мають постійно

вдосконалюватися і відповідати поставленим стандартами вимогам. Науково-дослідницька діяльність викладачів та студентів шкіл ЄААА повинна бути якісною та практичною. Науково-дослідницькі праці мають бути на високому академічному рівні і стати корисними для розвитку тих галузей, у яких відбувалося дослідження. Навчально-виховна діяльність у школах ЄААА має сприяти професійному розвитку і зростанню студентів у сферах їхніх служінь, допомагати розвивати вміння та навички, які б максимально розкривали їхні дари і таланти, та були реалізованими. Прищеплення студентам бажання ставати все більш ефективними у своїх служіннях, а через це формування прагнення до вдосконалення своїх умінь мають бути одними із основних задач навчально-виховних процесів. Випускники богословських шкіл повинні мати сформовані богословські погляди, чітко орієнтуватися у догматах протестантського богослов'я, бути апологетами своєї віри, уміти передавати іншим здорове богослов'я.

Висновки. Отже, богословські підвалини освітньої діяльності закладів вищої освіти, які входять до складу ЄААА, ґрунтуються на богослов'ї та богослов'ї освіти Асоціації. Саме вони є основою навчальних та виховних програм, за якими відбувається підготовка студентів, і тими орієнтирами, на які мають у своїй роботі держати курс усі богословські школи ЄААА. Євро-Азіатська акредитаційна Асоціація формує та запроваджує богослов'я та богослов'я освіти, які є провідними у роботі шкіл, що входять до її складу. Навчальні та виховні програми, а також організація та проведення навчально-виховних процесів у даних школах мають відображати характеристики даного богослов'я та богослов'я освіти. Шляхи, якими формується та запроваджується у школах ЄААА богослов'я та богослов'я освіти ЄААА визначаються структурою самої Асоціації.

Література:

1. *Вольф М.* По подобию Нашему: Церковь как образ Троицы. Черкасы: Коллоквиум, 2012. – 424 с.
2. *Гренц С., Олсон Р.* Богословие и богословы XX века. – Черкасы: Коллоквиум, 2011. – 520 с.
3. Кейптаунське зобов'язання. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.lausanne.org/content/ctc/ctcommitment#p2-6>
4. *Кларк П.* Уся увага – на місію. Доповідь на конференції ЄААА у Молдові. 14-18 жовтня 2019 р. – Особистий архів автора.
5. *Мокиєнко М. М.* История Евро-Азиатской аккредитационной ассоциации на этапе становления богословского образования в постсоветских странах. // ФіП. – 2017. -№ 6. – С. 69 – 76.
6. Нікейський символ віри. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://c4u.org.ua/19-cherwnia-325-roku-progoloshenyj-nikejskyj-symvol-viry/>
7. *Пеннер П.* Місія богословської освіти і місія Бога. Доповідь на конференції ЄААА у Молдові. 14-18 жовтня 2019 р. – Особистий архів автора.
8. *Райт К.* Миссия Бога. – Черкасы: Коллоквиум, 2015. – 592 с.
9. Сайт Евро-Азиатской Аккредитационной Ассоциации. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.e-aaa.org/>
10. *Соловій Р.* Якість докторського рівня освіти та місія Бога. Доповідь на конференції ЄААА у Молдові. 14-18 жовтня 2019 р. – Особистий архів автора.
11. *Шмонин Д. В.* О богословии образования и образовательной политике. Интервью.// Вестник русской христианской гуманитарной академии. – 2014.- Т.15. – Вып. 4. – С. 246-252.
12. *Шмонин Д. В.* Философия и ценностно-смысловая сфера в образовании.// Вестник русской христианской гуманитарной академии. – 2015.- Т.16. – Вып. 4. – С. 207-221.